

PERSONALITĂȚI DE PE MERIDIANELE UNIVERSULUI ȘTIINȚIFIC

Am scris la această rubrică despre ingineri, despre fizicieni sau chimiști. În acest prim număr al anului în care vorbim de 100 de ani de la Marea Unire, voi scrie despre un muzician. În primul rând pentru că Personalitățile Universului Științific s-au aplecat totdeauna spre muzică, spre literatură, spre artă. În al doilea rând, personalitatea evocată este reprezentativă pentru evenimentul pe care îl marcăm în acest an.

Mihail Bârcă s-a născut la data de 5 noiembrie 1888 în localitatea Mileștii Mici, județul Lăpușna din Republica Moldova. Localitatea este bine cunoscută pentru podgoriile sale, pentru Crama care funcționează în această localitate. Oamenii din Mileștii Mici au avut parte încă din 1843 de o școală în sat. Acum, în Mileștii Mici funcționează un liceu teoretic modern, înființat în 1998, și care poartă, din 2003, numele lui Mihail Bârcă.

În 1911 Mihail Bârcă începe studiile în domeniul muzicii la școala muzical - dramatică din Moscova care avea, la vremea aceea, statut de conservator pe care le finalizează în 1914, după care se stabilește la Chișinău unde desfășoară o susținută activitate în domeniul muzical. A fost maestru de cor la Opera basarabeană între 1919 și 1922, dar și profesor de muzică la liceul Alexandru Donici din Chișinău, mai bine de 11 ani, între 1918 și 1929. A fost profesor și la Liceul Ștefan cel Mare din Tighina transnistreană. O vreme, între 1936 și 1940, a funcționat ca profesor de compoziție la Conservatorul municipal din Chișinău. În aceeași perioadă a fost și directorul acestei instituții. În perioada 1940-1941 a fost șef al catedrei de compoziție la Conservatorul municipal din Chișinău.

Din 1941 s-a stabilit la Craiova unde și-a continuat activitatea în domeniul muzical. La început, între 1945 și 1949 a fost profesor de muzică la Liceul militar Dimitrie A. Sturdza din

Craiova. În paralel a desfășurat și alte activități dintre care merită să fie menționată cea de dirijor al Corului de la Biserica Madona Dudu (1948-1952), maestru de cor la Școala Populară de Artă (1949-1962) sau cea de dirijor al Ansamblului artistic "Nicolae Bălcescu" (1949-1973).

A compus muzică de teatru, muzică vocal - simfonică, muzică vocală și corală. Având în vedere că s-a născut în Moldova de dincolo de Prut, temele compozițiilor erau inspirate de cântecele și activitățile din această zonă. Câteva titluri sunt edificatoare: "Colind moldovenesc", "La Nistru, la mărșoara", "Plângi mireasă".

A scris și un roman, "Morozeni".

În activitatea sa muzicală a dirijat mai multe spectacole, printre care „Bărbierul din Sevilla” de G. Rossini, „Evgheni Oneghin” și „Dama de Pica” de P. I. Ceaikovski, „Faust” de Ch. Gounod, „Traviata”, „Aida” și „Trubadurul” de G. Verdi, „Paiate” de R. Leoncavallo.

S-a stins din viață la data de 1 decembrie 1975.

O sală a Filarmonicii din Craiova poartă numele „Mihail Bârcă”. O stradă din Craiova poartă numele „Mihail Bârcă”. Am prezentat la Radio Craiova o emisiune despre Mihail Bârcă.

Mulți craioveni ai zilelor noastre l-au cunoscut, și-l amintesc pe Mihail Bârcă.

Printre aceștia se numără și Titu-Marius Băjenescu. Trăiește acum în Elveția. L-am cunoscut pe profesorul Titu Băjenescu în data de 25 mai 2010 când am primit, amândoi, titlul de Doctor Honoris Causa al Universității Tehnice a Moldovei din Chișinău. Iată ce își amintește domnia sa despre Mihail Bârcă.

În afara de generozitatea, bonomia, vastele cunoștințe muzicale și pedagogia deosebită ale regretatului meu profesor Mihail Bârcă, aș mai avea de adăugat faptul că - în timpul Primului Razboi Mondial - a fost mai întâi infanterist și apoi (transferat la cerere) pilot de vânătoare, s-a acoperit de glorie și a fost decorat - pentru vitejia de care a dat dovadă - cu ordinul "Sfântul Gheorghe" în grad de Cavaler, clasa IV (17 octombrie 1915). Numele sublocotenentului Mihail C. Bârca se găsește și astăzi, gravat în marmoră, în marea sală de protocol a Kremlinului, denumită "Sf. Gheorghe".

Rubrică realizată de prof.dr.ing. Gheorghe Manolea, Universitatea din Craiova, Doctor Honoris Causa al Universității Tehnice a Moldovei din Chișinău.